

BIBLIA

Az áprilisi elmélkedéseket Vincze József plébános (Pér), a májusiakat Gyombolai Márton (Vác) készítette.

Április 2. — Nagyböjt 5. vasárnapja — Jn 12,20–33 — Életünkkel dicsőíteni az Atyát

1. Jézus megrendült lelkében, mikor tanítványai szóltak neki, hogy a görögök látni szeretnék. Saját népe, főleg a vallási előljárók sem látni, sem hallani nem akarták. Csak a halálát. A hellének lelki igénye, érzékenysége, keresése megértette Jézussal: a búzaszemnek most kell a földbe esnie, most kell elhalnia, akkor lesz belőle élet.

Látni szeretnénk Jézust – ez a gondolat valóságos volt a saját életemben is, a keresés nagy korszakában. Kispapként mérhetetlen lelki élményként éltem át a kisközösségi lelkigyakorlatokat, ahol nem „hivatásos” tanítók szóltak az élő Jézusról, lelkesen és hitelesen, megrendítően és életátalakításra készítve. Nem fáradtunk bele a Jézus-keresésbe, ennek jutalma lett egy olyan Jézus-kép, amely

azóta is meghatározója életemnek, életünknek.

Érdemes volt járnai az országot, beszélgetni, imádkozni a leghitelesebb Jézuskövetőkkel, közösségekkel, mert ott kaptuk, kaptam az életre szóló alapállást, ami ma is megingathatatlan.

2. Jézus megdicsőülésnek mondja közelgő halálát. „Eljött az óra, amikor megdicsőül az Emberfia” (Jn 12,24). Felmagasztalásnak mondja, tartja a legkeservebb kínhalált, kivégzést.

„Dicsőséget nem fogadok el emberektől... Hogyan lehetnétek hívők, mikor egymás dicsőítését elfogadjátok, de nem kerestek az Istentől származó dicsőséget” (Jn 5,41-44). A dicsőítés, magasztalás, istenítés – az embernek nem jár. Csak az Istennek.

Április 9. — Virágvasárnap — Jn 12,12–16 — Mk 14,1–15,47 — Diadalmenet és szenvedés

1. Mindannyiunk életében van virágvasárnap, diadalmenet. A sikerélmények hatása, az elismerés, a dicséret, a népszerűség, a hírnév szárnyakat adhat egy kis időre.

Jézus engedte a virágvasárnapi ünneplést, mert nem sokkal utána jött a végzetes dráma, pálmaág helyett ostor, kard, megalázás, a földre terített ruha helyett kereszt, szögek, ecet, gúnyolódás.

2. Jézus, nyilvános működése kezdetén, a pusztában leszámolt a nagyság, a népszerűség kísértésével, gondolatával. Nem akart nagy lenni szolgálat nélkül, csak emberi dicsőítéssel, nem akart népszerű lenni olcsó mondanivalóval, mindenki kedvének keresésével.

Nagy a különbség a csupán népszerű, és a tekintéllyel bíró ember között. A tekintély megküzdött elismerés a valós értékeink szerint. A népszerűség pillanatnyi álla-

pot, amit a tömeg gerjeszt, s ami gyorsan múlik, épp a tömeg hangulata miatt.

3. Visszagondolva saját életemre, nagy leckét kaptam népszerűség tárgyában. Az országos papi labdarúgó válogatottal az Üllői úton futballoztunk a Ferencvárossal, több ezer néző előtt. Furcsa volt: ha ügyetlen voltam, kinevettek, ha sikerült valami, megtapsoltak. Mikor gölt rúgtunk, az én nevemet írták fel a villanyújságra (bár nem én voltam a góllövő). Hosszú hetekre megzavart ez az esemény. Megértettem azok lelkivilágát, akiknek tízezrek tapsolnak. De megértettem azt is, miért mennek tönkre. A népszerűség nagyobb lelki teher, mint az üldözés. Ezért a legtöbben tönkremennek benne. Magam is azt hittem egy rövid ideig, azért lettem nagyobb ember, mert a Fradi pályán fociztam, mert ezek tapsoltak, mert híres emberekkel játszottam

„Amikor valakit dicsőítenek a környezetemben, azonnal hibát keresek benne” – mondta valaki egy beszélgetés alkalmával. Nagy különbség van a dicsőítés, sztárolás és a dicséret között. A valós dicséretre, elismerésre nagy szükségünk van. Az érdem nélküli dicséret, a nem szívből jövő dicsérgetések nem hasznosak. A szívből jövő szó a legigazibb dicséret.

3. Jézusban megdicsőült az Atya, mert odaadta életét, mert nem tért le az ÚT-ról, mert hűséges maradt mindhalálig.

A dicsőítés nem jár ki nekünk embereknek, de mi is megdicsőíthetjük az Atyát. „Így világítson világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják (dicsőítsék) érte mennyei Atyátokat” (Mt 5,16).

Abban dicsőül meg az Emberfia:

aki teszi a jót, mégsem önmagát dicséretti,

aki tudja, hogy oda kell adnia az életét, el kell veszítenie ahhoz, hogy új élet szülessen,

aki a nehézségekben kitartó, az üldözésben hűséges, a csábító szirénhangok hatására nem tér le a jézusi útról,

aki tanúságot tesz úgy, hogy körülötte barátságokra épülő közösségek keletkeznek,

aki nem veszíti el a hűségét, a szeretetét, hitét a tragédiák hatására sem; aki sziklaszilárd mindhalálig.

együtt. Istennek hála, gyorsan rájöttem, hogy ilyen eseményektől nem leszek értékeesebb, jobb. Ez egy különleges kaland volt, amire jó visszagondolni.

Jézust nem tette tönkre a népszerűség, a virágvasárnap, a diadalmas bevonulás, mert a lelki ember pontosan tudja, mi adja a nagyságot, mi emel az átlag fölé, mivel lehet hasznos a világnak.

4. Jézus szenvedéstörténete mutatja igazi nagyságát. Nem nyitotta szőlásra ajkát. Némán viselte a legnagyobb szenvedést. Szívében nem vert gyökeret az ellenérzés, a gyűlölet. Nem vesztette el hitét, tartását. A legnagyobb méltósággal szenvedett és halt meg. A gúnyolódásra imával válaszolt. Emelt fővel távozott az élők sorából.

A szenvedés az az út, amely vezethet lefelé is, felfelé is. Jézust csak felfelé vitte, az Atyához, a Szeretethez.

Április 16. — Húsvétvasárnap — Jn 20,1–9 — Jézus él!

1. Egyik lélektestvérem elmondta, leírta, hogy a tavalyi nagyböjtben új felismerésre jutott. Addig a húsvét, a feltámadás volt számára a cél. A Pünkösöd amolyan ráadás volt csupán. De megértette, a feltámadás öröme még nem a Pünkösöd öröme. A tanítványoknak a feltámadás még nem adott erőt ahhoz, hogy kiálljanak Jézus mellett, és tanúságot tegyenek róla. A feltámadás hitét majd a pünkösdi események teszik erőssé, visszafordíthatatlanná, tüzesé.

Lélektestvérem azt is elmondta, hogy megértve a Pünkösöd fontosságát, közösségi testvéreivel „örömutat” jártak a keresztút mintájára. Mert a legdöntőbb, hogy megvilágosodjunk, megtérjünk, a Lélek irányítsa életünket.

A tanítvány egyszer megkérdezte a Mestert:

– Mit tehetek azért, hogy elnyerhessem a megvilágosodást?

– Pontosan annyit, amit azért tehetsz, hogy reggel felkeljen a Nap – válaszolta a mester.

– Akkor mi értelme van a sok lelki gyakorlatnak és egyéb programnak, amit előírsz nekem – háborgott a tanítvány.

– Hogy biztosan ébren legyél, mikor a Nap felkel – mondta a mester.

2. Jézus csak a megnyílt szeműek számára élő. János apostol benézett Jézus sírjába. Láta az otthagyt lepleket, és hitt. Látni és hinni – e két dolog alapvetően egybetartozik.

Olaszországban egy szabadgondolkodású nyugdíjas beperelte a helyi katolikus papot, mondván: Bizonyítsa be, hogy Jézus történelmi személy volt. Mert ha ezt nem teszi meg, akkor csak bolondítja a népet, és jogtalanul szedi a hívőktől az egyházi adót. – A liberálist, aki látni akart, éppen az elvakultsága tette vakká.

Jézus él, mert találkoztam vele – írta könyve címeként az egyik lelki író. Magam is számtalanszor találkoztam az élő Jézussal. Amikor a Szentírás szavaiból Ige, Logosz, Isten élő szava lett, ami

megváltoztatta az életemet, embertestvéreim életét. Amikor a segítséget nyújtóban, a szenvedőben, a tüzes lelkű Ige-hirdetőben felismertem Őt.

Megrázó volt, mikor ellenfelemben, az engem gyűlölőben is felismertem Őt.

Találkoztam az élő Jézussal a természetben, a szenvedésben, de a legdöntőbb volt, mikor a lelkem mélyén leltem rá. Ezért biztos vagyok a húsvét igazságában: a halál nem elmúlás, csak létmód-váltás, nem pusztulás, hanem egy másik életre nyíló ajtó.

Sok évvel ezelőtt, az egyik nagypéntek délelőttjén, a melengető tavaszi napsütésben olvastam az egyik legnagyobb élményt nyújtó novellát a plébániám udvarán: Fodor Sándor: A feltámadás elmarad. Mikor ahhoz a részhez értem: „És akkor megszólalt a kakas” – a szomszéd ház kakasa valóban megszólalt. Ahányszor a novellában szerepelt, annyiszor ismétlődött meg ez. Megrendülten kérdeztem: „Uram, mit üzensz a kakással? Azt, amit Péternek?”

Az üzenetet megértettem. Jézus él! Őt, az élőket kell hirdetni mindenkinek.

Április 23. — Húsvét 2. vasárnapja — Jn 20,19–31 — Vegyétek a Szentlelket!

1. Honnan kell várni a Lelket? – A mennyei Atya saját képére és hasonlatosságára alkotott bennünket. Az ő Lelke bennünk van. Nem mellénk, fölénk helyezte a Szentlelket, hanem a szívünkbe.

Ezek a szófordulatok, hogy elküldi, hogy felülről küldi, annyit jelentenek: mindenkinek rendelkezésére áll a Lélek. Nem bánhatok vele kényem-kedvem szerint, mert bennem van, de nem az én tulajdonom.

2. Aki elér a saját lelkéhez, az Isten Lelkét fogja megtapasztalni. – A felületes, kapkodó „röpimázó” nem fogja megtapasztalni a saját lelkét sem. „Aki önmagát keresi, Istenre talál, aki Istent keresi, önmagára lel.”

Aki veszi a fáradságot, és megkeresi önmagát, a saját lelkét, annak gyökeresen megváltozik az élete. „Akinek hite van, előbb-utóbb szárnyai nőnek.”

3. Hogyan érhetem el a bennem lévő lelkét? – Az értékek mélyen vannak bennünk. Elindulásunk csodálatos, amit a Borkorban tanultunk, nagyszerű, de ennél tovább kell menni. „A célod felé ésszel viszed az út, de elérni csak a szíveddel tudod.”

A mély Isten-élményekből azt értjük meg: nem az a fontos, mi történik velünk, hanem az, hogyan éljük meg.

4. Isten Szentlelke csodálatos dolgokra tanít meg. – „Fordítsd arcodat a nap felé, és minden árnyék mögéd kerül.” A nehéz percekben kell jól imádkozni. Amikor szemed az Úrra tekint, a szíved felvidül. „Olyan legyél mint a madár; ha kivágják alatta a fát, nem a mélybe hull, hanem a magasba száll.”

Minket nem sodorhatnak el a mindennapok, a bajok. Isten Lelkével csak felfelé lehet szállni.

5. Isten Szentlelke adja az eredményt. – „Aki magot ültet, annak lelke tovább él a fában.” „Amit továbbadtál, azt már nem veszítheted el.” „Ha veszel, megtelik a kezed, ha adsz, megtelik a szíved.”

Isten Lelkének működését mindenki érzékelheti bennünk. „Rúgni a ló is tud, minket a simogatásainkról ismerjenek meg az emberek.”

6. Tamás apostol kételkedése nem bántó az evangélium leírásában. Csupán emberi.

Tamás nem hitetlen volt, csak kételkedő. Jézus szeretete és embersége a vele való találkozásban mutatkozik meg igazán. Jézus nem az öklét mutatja neki, hanem a sebeit. Nem leszidja, hanem bátorítja. Nem megszégyeníti, hanem neveli.

De Jézus is kapott ajándékot Tamástól: ő mondja Őt először Istennek. Utána erről a találkozásról tesz tanúságot. A hagyomány szerint Etiópiában és Indiában hirdette: A hit látóvá tesz! Krisztust-látóvá!

Sokszor voltam magam is a Tamás-féle szituációban. Egy alkalommal nagyon elkeseredtem Isten Országába-beli munkám eredménytelenségén. Szerettem volna elbujdokolni, eltűnni mindenki szeme elől. Ekkor nagy lelki élmény ért. Nem szidást kaptam felülről és elmarasztalást, hanem betekintést szellemi-lelki munkám eredményeibe. Ezek nagyon gyenge mutatók voltak. De tudtam, hogy ez a valóság. Megtanultam: sem alul-, sem felülértékelni nem szabad a munkámat, eredményeimet. Az eredmény mindig az Isten műve. Megnyugodtam, folytattam a munkámat. A hittemmel láttam valamit, ami lehangoló volt, de előrevivő.

Április 30. — Húsvét 3. vasárnapja — Lk 24,35–48 — Megnyitotta elméjüket

1. Aki Jézusról beszélnek, azoknak előbb-utóbb megjelenik ő maga is. – Már a neve megjeleníti Őt. Valóságossá teszi. A tanítása még inkább. Ez nem szellemidézés, hanem valódi találkozás. Jézus sokszor zárt ajtókon keresztül érkezik. Nem erőszakosan, hanem a lélek finomságával.

Nemrég magamba zárkoztam problémáimmal, bajaimmal, fáradságommal. Imádságom szürke volt, tompa és monoton. Ekkor érkezett az Úr, lendülettel és tüzzel, jókedvvel és örömmel. Nagy hálát adtam, hogy zárt ajtómon keresztül rám talált, felrázott és visszaállított az ÚT-ra.

2. Ahol Jézus megjelenik, ott szól az egybegyűltekhez. – Földi életében is ez volt a legjellemzőbb vi-

selkedése. Tele volt a szíve az Atya tanításával. Ezért nem is hallgatott. Csak a vádlói előtt.

Jó hallgatni azt, aki okosan és bölcsen beszél. Aki olyan gondolatokat vet fel, ami nem csak szórakoztatja, de meg is mozgatja hallgatóit. – Jókai Anna írónőt hallgattuk egy alkalommal. Szelíd volt és bölcs. Nem voltak töltelékszavai. Mondanivalója teljesen fedésben volt a jézusi igazságokkal. Szavai a lélek mélyére értek. Mozdítottak, biztattak.

3. Ahol Jézus megjelenik, ott elűzi a félelmet a szívekből. – Jézussal mindenhol megjelenik a béke, a harmónia, a közösség.

A félelem a legbénítóbb lelki jelenség. Megakadályozza a normális életvitelt. Megkötözi a szívet, a gondolatot.

Táborozásaink során gyakran tartunk éjszakai túrát. Egymás kezét fogva gyalogolunk a sötét erdőben. Volt egy társunk, aki annyira félt, hogy végigsírta az egész utat. Sokat bátorítottuk, biztattuk. A közösség hatása: ma már nincs a szívében félelem, mert tudja, mindenhol a mennyei Atya szerető karjaiban vagyunk.

4. Ahol Jézus megjelenik, ott magyarázza az Írásokat, és megnyitja az elméket. Sokszor furcsa formában.

Kisapoként népes közösségi csoportnak magyaráztuk a Hegyi beszéd nyolc boldogságmondásának első mondatát: „Boldogok a lelki szegények: övék a mennyek országa” (Mt 5,3). A lelki szegénységet akartuk magyarázni, de nem jutottunk dűlőre. Akkor felállt egy középkorú hölgy, és azt mondta: „Én lélekben gazdag akarok lenni, és nem szegény.”

Felállt és hazament. Beláttuk, hogy igaza van.

Akkor kezdtünk el új és elfogadható válaszokat keresni az említett igazságra. Megtaláltuk, és magam is megjegyeztem életre szólóan. Köszönet érte egy asszonyi szívnek, amely nem elégedett meg a hagyományos magyarázatokkal.

5. Ahol Jézus megjelenik, ott tanúságtevő életre biztat és küld.

Aki tanúja Jézus megjelenésének, szavainak, tanításának, az többé nem élheti a

maga megszokott, nyugalmas, hétköznapi életét. Szólni kell akkor is, ha fáj, ha kényelmetlen, vagy ha békétlenséget okoz.

Egy este három ismeretlen fiú üvöltözte hangosan a Miatyánk szavait. Közben káromkodtak, gúnyolódtak. Odamentem hozzájuk. Ők sem ismertek. Beszélgetni kezdtem velük. Másfél óras beszélgetés lett belőle. Bocsánatot kértek a magaviseletükért, és köszönték a jó beszélgetést.

A szeretet láncreakciójában mindannyian egy-egy láncszem vagyunk. Nem maradhat üres a helyünk!

Május 7. — Húsvét 4. vasárnapja — Jn 10,11–18 — Jézus a jó Pásztor

Jézus először a pásztor és béres közötti döntő különbséget mutatja meg nekünk. A béres, akinek nem tulajdona a nyáj, elfut, ha jó a farkas. A nyáj neki nem tulajdona, nem kockáztat, menti a bőrét. Így a farkas szabadon kergetheti szét, ragadhatja el a nyáját.

A jó Pásztor ismeri juhait, és azok is ismerik őt. Ez az ismeret olyan alapos, mint ahogy Ők ismerik egymást az Atyával. Az Atya Jézust szeretésének oka az is, hogy igazi jó Pásztorként életét adja juhaiért. Az életadás értékét fokozza, hogy

önkéntes. Jézusnak hatalma van életét adni, és visszavenni... Mivel ezt a feladatot kapta az Atyától, önként adja oda életét, senki nem vehetné el tőle!

Nagyon fontos meglátni a jézusi küldetés Izraelen már itt túlmutató kiterjedését. Más juhait is lesznek, más akolból, de ők is hallgatni fognak szavára, mert „egy akol lesz, és egy pásztor”.

Gondoltunk már arra, hogy mennyire tudnánk követni Pásztorunk önkéntes életadásig menő szeretetét? Azt hiszem, erre a

szintre csak úgy lehet eljutni a Lélek segítségével, ha eljutunk a jézusi szó megvalósításáig: „...és enyéim ismernek engem”. Hol tartok, hol tartunk ebben a legfontosabb ismeretben?! Ismerjük Pásztorunkat és az Ő elvárásait? Mekkora „élettörődéket” tudnék magamból önként adni az akol bővítéséért? Látjuk a világot sok kisebb-nagyobb akollal, és rengeteg farkassal. Kérjük Pásztorunkat, hogy egyre többek lehessünk a béreseknél, és közelíthessük életünkkel a jézusi Pásztor-eszményt!

Május 14. — Húsvét 5. vasárnapja — Jn 15,1–8 — Jézus az igazi szőlőtő

Ismét egy közérthető példabeszéd. Az Atya a szőlőműves. Aki szőlőtövet ültet, azért ülteti, hogy termést hozzon, méghozzá minél bővebb termést... Bámulatos a logikai felépítés! A szőlőtő a szőlőműves akaratóból kerül a földbe. Nem a tő hozza termést, hanem a belőle sarjadó szőlővesszők, hiszen ez a rendeltetésük. Létezésük értelme a gyümölcsözés!

A természetlen vesszők létük értelmét vesztik el. Sőt, akadályozzák a termőket, mert táplálékot szívnak el. A haszontalan vesszők levágása nem csökkenti, hanem növeli a termést, mert bővebb táplálék jut a termőknek.

Világos az összefüggés: A vesszők a tőtől kapják termőképességüket, fenntartó táplálékukat. Csak az lehet termékeny és életképes, aki szoros egységben van a tővel! Jézus világhosszá is teszi példabeszéde értelmét: a bő

termés záloga az egymásban lét! A természetlen vesszőknek – amelyek nincsenek egységben a tőkével – tűzre vettedés a sorsa.

Jézus egységben van az Atyával, akit az dicsőít meg, ha a vesszők bő termést hoznak. Mikor van reményünk a bő termésre? Ha megtartjuk Jézus parancsát, Ő meghallgatja kéréseinket, és szeretetében maradunk. Az Atyát Jézus követésével, a tanítványi út vállalásával, a bő termésrel dicsőíthetjük meg!

Május 21. — Húsvét 6. vasárnapja — Jn 15,9–17 — A szeretet parancsa

Jézus emberszeretetének záloga: parancsainak teljesítése. Ő maga is úgy marad meg az Atya szeretetében, hogy megtartja parancsait. Jézus öröme az Atya szeretetében léte, azaz egységben létük. Ezt a kölcsönös örömet akarja megosztani övével.

A parancs teljesítésének záloga: a parancs alapos ismerete. Jézus három éven át tanítja övéit. Szóval, példabeszédekkel és személyes példával. Már barátainak nevezi övéit, mert mindent tudtul adott nekik, amit az Atyától hallott, és amit az általa választottaknak tudniuk kell parancsának teljesítéséhez.

Egy tömör mondatban foglalható össze a jézus tanítás lényege: „Szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket.” Ő pedig példát mutatott a legnagyobb szeretetre, a másokért életet adni tudásra...

Vizsgáljuk meg: Hol tartunk a Jézus barátságához vezető szeretet útján?! Mennyire tudok másokat türelemmel, megértéssel elviselni? Tudok-e úgy adni, hogy megérezzem az adott dolog hiányát? Tudok-e úgy szeretni, hogy ember-testvérem érdeke fontosabb legyen az enyémnél? Van-e olyan ember vagy pozitív eszme, amiért életemet tudnám áldoz-

ni? Érzem-e, hogy a szeretet az elviseléssel kezdődik, és az életadással jut el a csúcra?

Fontosnak érzem tudatosítani, hogy nemcsak a kivégzés, az azonnali halál minősül élet-odaadásnak! Lehet – sőt, talán még nehezebb – a „részletre történő” élet-odaadás! Egy nagycsalád folyamatos gondozása, ellátása, egy magatehetetlen ember rendszeres gondozása, ápolása, az elesettek folyamatos segítése – ha lassú elkopással is – életáldozat! Hol tartok ma a jézusi életpélda követésében? Gondoljam át Jézussal, hogy merre visz az én életadó „keskeny utam”!

Május 28. — Urunk mennybemenetele — Mk 16,15–20 — Az apostolok küldése

Jézus – mennybemenetele előtt – már barátainak mondja övéit, mert mindent átadott nekik, amit az Atya reabízott. Most – közvetlenül a mennybemenetel előtt – megadja az útmutatást az átadottak felhasználására, továbbadására.

Hatalmas feladatot kapnak: Hirdessétek az Örömhírt az egész világon, minden teremtménynek! Feladat-teljesítésüktől függ, hogy „Aki hisz és megkeresztelke-

dik, üdvözülni. Aki nem hisz, elkárhozik.” Üdvösség, vagy kárhozat? Hatalmas felelősség!

A hitelesség biztosítására csodajeleket sorol fel: a nyelveken szólástól az ördögűzésen át a gyógyításokig. Hol tartunk ma, kétezer év után? Ismerjük-e, és éljük-e azt a tanítást, amit az Apostolok óta tanít az egyház? A megismerés és megélés egységében tudjuk-e a megígért cso-

dajelekkkel is hitelesíteni mondanivalónkat? A kétezer év során voltak és vannak csodajelekek, de messze nem az elvárható gyakoriságban... A továbbadás eredményességét nem a megismerés és megélés hiányosságai gátolják? Ebben látom a summát: akkor lehet mást keresztényé tennem, ha előbb sikerül nekem hiteles keresztényé lennem!!!